

СТАНОВИЩЕ

от доц. Тодор Иванов Педев, д-р,
член на научно жури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“,
определено със Заповед № 1247/01.12.2025 г. на ректора на
НСА „Васил Левски“ – София

относно дисертационен труд на тема:
„Кондиционна подготовка в спортното катерене“

Образователно звено:

област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.6 Спорт,
докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Докторант: Георги Росенов Крачанов – редовна форма на обучение

Научен ръководител: доц. Николай Ангелов Панайотов, д-р,
НСА „Васил Левски“ – София

I. Данни за докторанта, докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

I.1. Данни за докторанта

Георги Росенов Крачанов е роден на 26.11.1991 г. в гр. Разлог. Средното си образование завършва в ПГСАГ „Васил Левски“ – гр. Благоевград, а висшето си образование – в НСА „Васил Левски“ – София. Към настоящия момент заема длъжността асистент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Департамент „Спорт“, където преподава учебната дисциплина „Туризм, алпинизъм, ориентиране“.

Докторантът има дългогодишен практически опит в спортното катерене. В периода 2012–2016 г. участва активно в състезателна дейност в дисциплините скорост, трудност и боулдър. Треньорската си дейност по спортно и състезателно катерене развива в периода 2013–2020 г., като от 2016 до 2019 г. заема длъжността помощник-треньор по спортно катерене към националния отбор.

Георги Крачанов е бил призьор в редица състезания по катерене и ски алпинизъм. На лице е симбиоза между състезател, треньор и преподавател, която допринася за формиране на усет към научноизследователската работа.

I.2. Данни за докторантурата

Георги Крачанов успешно е изпълнил всички изисквания, заложили в индивидуалния учебен план по съответната научна специалност. Със Заповед № 1247/01.12.2025 г. на ректора на НСА „Васил Левски“ е определен съставът на научното жури и дисертационният труд е насочен за публична защита. Не са констатирани пропуски, свързани с нормативните изисквания на процедурата.

I.3. Данни за дисертационния труд

Актуалност на проблема

Представеният за разглеждане дисертационен труд е фокусиран върху проблемите на кондиционната подготовка в спортното катерене. Спортното катерене е дисциплина, която се характеризира със сложна и многокомпонентна тренировъчно-състезателна среда. По време на състезателната дейност прекият контакт между състезател и треньор липсва или е сведен до абсолютен минимум, поради което прилагането на адекватни тактико-технически прийоми, тясно свързани с нивото на кондиционната подготовка на катерачите, е от изключително значение.

Подобряването на резултатите от състезателната дейност може да се осъществи в значителна степен чрез усъвършенстване на кондиционната подготовка. В този смисъл безспорно достойнство на предлагания за рецензиране труд е насочеността му към научно изследване в област с ясно изразена практическа значимост, която е актуална и сравнително слабо проучена в българската научна литература.

Характеристика на дисертационния труд

Предоставената ми за рецензиране дисертационна разработка на тема „Кондиционна подготовка в спортното катерене“ е с общ обем от 391 страници, от които 170 страници са приложения. Трудът е онагледен с 60 таблици и 55 фигури. Библиографията включва общо 163 източника на английски, руски и български език, от които 112 са печатни източници на кирилица и латиница и 51 са интернет източници. В структурно отношение дисертационният труд включва увод, литературен обзор, методология и методика на изследването, организация на изследването, анализ на получените резултати, както и формулирани изводи и препоръки.

В литературния обзор докторантът демонстрира висока ерудиция по темата на разработвания труд, като ясно и последователно е проследено възникването и развитието на алпинизма и катеренето. Много добре са изяснени моделите на планиране и периодизация в спортното катерене. Положителна оценка заслужава и подробно представената структурна характеристика на контрола и оценката на тренировъчния процес в спортното катерене. На тази основа логично се достига до работната хипотеза, която е формулирана точно и ясно.

Интерпретацията на резултатите от изследванията е представена в трета глава на дисертационния труд, озаглавена „Анализ на резултатите“. В проведените изследвания Георги Крачанов събира значително по обем количество информация. Заслужава да се отбележи стремежът на докторанта да характеризира възможно най-пълно изследваните явления, процеси и тенденции чрез прилагането на адекватни методи за обработка на данните, което позволява формулирането на обосновани и правдоподобни обобщения. При анализа на резултатите количествената информация е представена в табличен и графичен вид. Резултатите от експерименталното изследване потвърждават валидността на изследователската хипотеза. В края на дисертационния труд докторантът формулира седем извода и осем препоръки. Предложен е набор от специфични упражнения, като получените резултати могат успешно да бъдат използвани в практиката.

I.4. Данни за автореферата и публикации по темата на дисертационния труд

Авторефератът пълно, ясно и коректно представя основните идеи, структурата и резултатите на дисертационния труд. В него адекватно са отразени научните данни и научните приноси, които представляват самостоятелно и реално постижение на докторанта и произтичат пряко от проведеното дисертационно изследване. В съответствие с изискванията на процедурата докторантът Георги Крачанов е депозирал към комплекта документи две (2) научни публикации по темата на дисертационния труд, отпечатани в рецензираното научно списание „Спорт & наука“ (ISSN 1310-3393). Публикациите демонстрират уменията на автора за научен анализ и интерпретация на резултатите и допринасят за разпространението и утвърждаването на получените научни резултати. Едната от статиите е самостоятелна, а другата – в съавторство, като и в двете ясно се откроява личният принос на докторанта.

II. Научни приноси

1. Разгледаният проблем и избраната тема са актуални и значими за съвременното спортно катерене както в национален, така и в международен мащаб, като с проведеното изследване се допринася за обогатяването на теоретичните основи на тренировъчния процес.
2. Разработена и експериментално апробирана е дългосрочна специализирана тренировъчна програма за кондиционна подготовка в спортното катерене, съобразена със спецификата на състезателната дейност.
3. Приложената методика за оценка на тренировъчния ефект създава възможности за ефективен контрол и индивидуализация на тренировъчното натоварване в процеса на подготовка.
4. Формулирани са практически ориентирани и методически обосновани препоръки, които имат пряка приложимост в тренировъчната практика по спортно катерене.

III. Бележки и препоръки

Представеният дисертационен труд се отличава с ясно формулирана изследователска концепция, добра структурираност и практическа насоченост. Въпреки безспорните му научни и приложни достойнства могат да бъдат направени някои бележки и препоръки, които имат по-скоро препоръчителен характер и не намаляват общата положителна оценка на труда. При цитирането на текстове от други източници, освен автора и годината, трябва да се посочи и страницата, от която е цитирано. Това липсва в голяма част от цитатите. Би могло също така да се обърне по-голямо внимание на сравнителния анализ с резултати от сходни международни изследвания, с цел по-ясно позициониране на получените изводи в съвременния научен контекст.

В практико-приложен аспект разработената тренировъчна програма и предложените специфични упражнения представляват ценна основа, която може да бъде допълнително адаптирана и използвана в подготовката на състезатели от различни възрастови групи и нива на спортна квалификация.

IV. Заключение

Представеният за разглеждане дисертационен труд в значителна степен се основава на дългогодишния личен и професионален опит на автора и представлява съществена стъпка към повишаване на ефективността на тренировъчния процес в спортното катерене.

Считам, че дисертационният труд притежава необходимите научни достойнства и отговаря на изискванията за такъв. Проведеното изследване показва, че докторантът Георги Крачанов притежава задълбочени теоретични знания и високо ниво на професионална компетентност по научната специалност „Теория и методология на спортната наука“, като убедително демонстрира умения и качества за самостоятелно планиране, провеждане и анализ на научно изследване.

С оглед на гореизложеното уверено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено чрез дисертационния труд, автореферата, получените резултати и научните приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Георги Росенов Крачанов в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.6. „Спорт“, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

12.01.2026 г.

Изготвил становището:.....

доц. Тодор Педев, д-р.

OPINION

by Assoc. Prof. Todor Ivanov Pedev, PhD,
Member of the Scientific Jury for the Awarding of the Educational and Scientific Degree
“Doctor”,
appointed by Order No. 1247/01.12.2025 of the Rector of
the National Sports Academy “Vassil Levski” – Sofia

regarding a dissertation thesis on the topic:
“Conditioning Training in Sport Climbing”

Educational unit:

Field of higher education 7. Healthcare and Sport,
Professional field 7.6 Sport,
Doctoral programme “Theory and Methodology of Sports Science”

Doctoral candidate: Georgi Rosenov Krachanov – full-time form of study

Scientific supervisor: Assoc. Prof. Nikolay Angelov Panayotov, PhD,
National Sports Academy “Vassil Levski” – Sofia

I. Data on the Doctoral Candidate, the Doctoral Programme, the Dissertation, the Abstract, and the Publications

I.1. Data on the Doctoral Candidate

Georgi Rosenov Krachanov was born on 26 November 1991 in the town of Razlog. He completed his secondary education at the Vocational High School of Construction, Architecture and Geodesy “Vassil Levski” in Blagoevgrad, and his higher education at the National Sports Academy “Vassil Levski” in Sofia. At present, he holds the position of Assistant Lecturer at Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Department of Sport, where he teaches the course “Tourism, Mountaineering, and Orienteering”.

The doctoral candidate has many years of practical experience in sport climbing. In the period 2012–2016, he actively participated in competitive activities in the disciplines of speed climbing, lead climbing, and bouldering. His coaching activity in sport and competitive climbing was carried out in the period 2013–2020, and from 2016 to 2019 he held the position of assistant coach of the national sport climbing team.

Georgi Krachanov has been a medalist in a number of climbing and ski mountaineering competitions. A clear symbiosis between athlete, coach, and lecturer is evident, which contributes to the development of a strong aptitude for research work.

I.2. Data on the Doctoral Programme

Georgi Krachanov has successfully fulfilled all the requirements set out in the individual study plan for the respective scientific specialty. By Order No. 1247/01.12.2025 of the Rector of the National Sports Academy “Vassil Levski”, the composition of the scientific jury was

determined and the dissertation thesis was directed for public defense. No omissions related to the regulatory requirements of the procedure have been identified.

I.3. Data on the Dissertation Thesis

Relevance of the Topic

The dissertation thesis submitted for review focuses on the issues of conditioning training in sport climbing. Sport climbing is a discipline characterized by a complex and multi-component training and competitive environment. During competitive activity, direct contact between athlete and coach is absent or reduced to an absolute minimum; therefore, the application of adequate tactical and technical approaches, closely related to the level of conditioning preparedness of climbers, is of crucial importance.

Improvement of competitive performance can be achieved to a significant extent through the enhancement of conditioning training. In this regard, an indisputable merit of the dissertation under review is its focus on scientific research in a field with clearly expressed practical significance, which is topical and relatively insufficiently studied in Bulgarian scientific literature.

Characteristics of the Dissertation

The dissertation entitled “Conditioning Training in Sport Climbing”, submitted for review, has a total volume of 391 pages, of which 170 pages are appendices. The work is illustrated with 60 tables and 55 figures. The bibliography includes a total of 163 sources in English, Russian, and Bulgarian, of which 112 are printed sources in Cyrillic and Latin script and 51 are internet sources. Structurally, the dissertation includes an introduction, a literature review, methodology and methods of the research, organization of the research, analysis of the obtained results, as well as formulated conclusions and recommendations.

In the literature review, the doctoral candidate demonstrates a high level of erudition on the topic of the research, clearly and consistently tracing the emergence and development of mountaineering and climbing. The models of planning and periodization in sport climbing are very well clarified. A positive assessment is also deserved by the detailed presentation of the structural characteristics of control and evaluation of the training process in sport climbing. On this basis, the working hypothesis is logically derived and is formulated precisely and clearly.

The interpretation of the research results is presented in the third chapter of the dissertation, entitled “Analysis of the Results”. In the conducted studies, Georgi Krachanov collected a substantial volume of information. Worth noting is the doctoral candidate’s effort to characterize as comprehensively as possible the studied phenomena, processes, and trends through the application of appropriate data processing methods, which allows for the formulation of well-founded and credible generalizations. In the analysis of the results, quantitative information is presented in tabular and graphical form. The results of the experimental study confirm the validity of the research hypothesis. At the end of the dissertation, the doctoral candidate formulates seven conclusions and eight recommendations. A set of specific exercises is proposed, and the obtained results can be successfully applied in practice.

I.4. Data on the Abstract and Publications on the Topic of the Dissertation

The abstract fully, clearly, and accurately presents the main ideas, structure, and results of the dissertation thesis. It adequately reflects the scientific data and scientific contributions, which represent an independent and genuine achievement of the doctoral candidate and directly stem from the conducted dissertation research.

In accordance with the requirements of the procedure, the doctoral candidate Georgi Krachanov has submitted two (2) scientific publications on the topic of the dissertation thesis, published in the peer-reviewed scientific journal *Sport & Science* (ISSN 1310-3393). The publications demonstrate the author's skills in scientific analysis and interpretation of results and contribute to the dissemination and validation of the obtained scientific findings. One of the articles is single-authored and the other is co-authored, with the personal contribution of the doctoral candidate clearly distinguished in both.

II. Scientific Contributions

1. The examined problem and the selected topic are relevant and significant for contemporary sport climbing at both national and international levels, and the conducted research contributes to the enrichment of the theoretical foundations of the training process.
2. A long-term specialized training programme for conditioning preparation in sport climbing has been developed and experimentally tested, in accordance with the specifics of competitive activity.
3. The applied methodology for evaluating training effects creates opportunities for effective control and individualization of training load in the preparation process.
4. Practically oriented and methodologically substantiated recommendations have been formulated, which have direct applicability in sport climbing training practice.

III. Remarks and Recommendations

The presented dissertation thesis is distinguished by a clearly formulated research concept, good structural organization, and practical orientation. Despite its indisputable scientific and applied merits, some remarks and recommendations may be made, which are primarily of a recommendatory nature and do not diminish the overall positive assessment of the work. When citing texts from other sources, in addition to the author and year, the page number from which the citation is taken should also be indicated. This is missing in a large part of the citations. Greater attention could also be paid to comparative analysis with results from similar international studies, in order to more clearly position the obtained conclusions within the contemporary scientific context.

From a practical and applied perspective, the developed training programme and the proposed specific exercises represent a valuable basis that can be further adapted and used in the preparation of athletes of different age groups and levels of sports qualification.

IV. Conclusion

The dissertation thesis submitted for review is to a significant extent based on the author's long-standing personal and professional experience and represents a substantial step toward increasing the effectiveness of the training process in sport climbing.

I consider that the dissertation thesis possesses the necessary scientific merits and meets the requirements for such a work. The conducted research shows that the doctoral candidate Georgi Krachanov has profound theoretical knowledge and a high level of professional competence in the scientific specialty "Theory and Methodology of Sports Science", convincingly demonstrating skills and qualities for independent planning, implementation, and analysis of scientific research.

In view of the above, I confidently give my positive assessment of the conducted research, presented through the dissertation thesis, the abstract, the obtained results, and the scientific contributions, and propose that the honorable scientific jury award the educational and scientific degree "Doctor" to Georgi Rosenov Krachanov in the field of higher education 7. "Healthcare and Sport", professional field 7.6 "Sport", doctoral programme "Theory and Methodology of Sports Science".

12.01.2026

Prepared by:

Assoc. Prof. Todor Pedev, PhD